

بررسی کاربرد آی.یو.دی. در درمانگاه فرنفرماییان تهران

دکتر حسین ملک‌افضلی*

دکتر ناهید عزالدین زنجانی **

دکتر غلامحسین جلالی**

خلاصه :

تأثیر وسائل پیشگیری از جمله آی . یو . دی از دو نقطه نظر مورد مطالعه قرار میگیرد . یکی تأثیر کاربرد آن که بر حسب دوره محافظتی که آی . یو . دی برای یک زوج ایجاد کرده است اندازه گیری میشود و دیگری تأثیر جمعیتی آن که بر حسب تعداد موالید جلوگیری شده در جمعیت معینی بیان میگردد . هدف از این مطالعه بیان احتمال حاملگی ، در آمدن ، درآوردن و ادامه آی . یو . دی در ماههای مختلف استفاده و بعد از ماههای مختلف استفاده است . مطالعه اطلاعات موجود احتمال حاملگی را بعد از یکسال در فاصله ۲ تا ۴ درصد ، احتمال درآوردن را در فاصله ۷ تا ۱۳ ، درصد احتمال درآمدن را در فاصله ۱۴ تا ۲۷ درصد ، و احتمال ادامه را در فاصله ۶۲ تا ۷۷ درصد گزارش میدهد . مطالعه ایکه در نوامبر ۱۹۷۱ در نه کلینیک شهر اصفهان روی ۷۱۹ زن انجام گرفته است احتمال ادامه را بعد از یکسال ۷۱/۹۵ درصد گزارش داده است . مطالعه ما در شهریور ماه ۱۳۵۴ روی ۱۱۲۰ زنی که در فاصله فروردین ۱۳۵۲ تا پایان ۱۳۵۴ (۲۸ ماه) در درمانگاه فرنفرماییان تهران آی . یو . دی گزارده‌اند انجام گرفته است روش محاسبه براساس جدول طول عمر است و باین ترتیب اطلاعات مربوط به هر پذیرنده گرچه مدت کوتاهی در برنامه بوده است در محاسبه منظور گردیده است .

جدول شماره (۱) ، (۲) و (۳) نمایشگر تیجه این محاسبات است . از مطالعه این جدول تیجه میشود که احتمال حاملگی در طول سال اول معادل ۶/۷ در هزار است که ۳ تا ۶ برابر از مطالعات مشابه کمتر است و اساساً قابل اعتماد

*— گروه اپیدیولوژی و آمارزیستی—دانشکده بهداشت و انسستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه تهران
**— اداره کل بهداری استان مازندران
***— گروه اکولوژی انسانی دانشکده بهداشت و انسستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه تهران

نه ببایشد . چه اولاً تعداد نمونه مورد مطالعه برای بیان احتمال حاملگی کافی نمی باشد و در ثانی بدلیل عدم اجرای برنامه پی گیری ممکن است تعدادی از زنان حامله در مطالعه هنوز نشده باشند .

احتمال درآمدن آی . یو . دی در طول سال اول معادل ۸۱۲/۸ درصد است که با مطالعات موجود مطابقت دارد و احتمال در آوردن برابر ۸۲/۸۲ درصد است . نکته جالب توجه اینکه از ماه پنجم به بعد همواره احتمال درآوردن وسیله از درآمدن آن بیشتر است این مطلب ممکن است بدلیل شدت عوارض در ماههای بعد و مراجعت بیشتر پذیرندگان برای درآوردن آی . یو . دی باشد که بهر حال قابل بررسی است .

احتمال ادامه در طول ۶ ماه اول معادل ۴۶/۸۸ درصد و در طول سال اول برابر ۷۸/۳ درصد است که در مقایسه با سایر مطالعات نسبتاً بالا است ولی با تتابع تعدادی از کلینیک های اصفهان تطابق دارد .

بهر حال چون مراجعین به این درمانگاه از نظر شرایط اقتصادی و اجتماعی در سطح نسبتاً خوبی بوده اند نمیتوان تتابعیج این کلینیک را به سایر کلینیک ها تعمیم داد . توصیه میشود که از طرف مقامات اجرائی برنامه ای جهت آموزش مسئولین اداره تنظیم و بهداشت خانواده در زمینه استفاده از جدول طول عمر برای ارزش بانی تأثیر کاربرد آی . یو . دی تهیه گردد تا بتوان کلینیک های مختلف را با یکدیگر مقایسه نمود .

۱- مقدمه :

تأثیر وسائل پیشگیری از حاملگی و از جمله آی . یو . دی را میتوان از دو نقطه نظر مورد مطالعه قرار داد : یکی تأثیر کاربرد آن که بر حسب دوره محافظتی که آی . یو . دی برای یک زوج ایجاد میکند اندازه گیری میشود و دیگری تأثیر جمعیتی آن که تعداد موالید جلوگیری شده در یک جمعیت را معین مینماید .

برای تعیین تأثیر کاربرد آی . یو . دی آگاهی از اینکه چه نسبت از پذیرندگان بعد از مدت معینی هنوز این وسیله را دارند و یا وسیله را از دست داده اند و دلیل از دست دادن آن چه بوده است ضروری میباشد .

تأثیر جمعیتی آی . یو . دی با تعیین تعداد موالید جلوگیری شده در ۱۰۰ سگدان اولیه مشخص میگردد و در محاسبه آن نیز از تعداد پذیرندگانی که بعد از مدت معینی هنوز هم آی . یو . دی را دارند استفاده میشود . چه باید مدت استفاده از آی . یو . دی را در ۱۰۰ سگمان اولیه بر عدد ثابت متوسط دوره زناشوئی برای هر تولد زنده در صورت عدم استفاده از وسیله پیشگیری تقسیم نمود .

مدت موقتیت یک پیشگیری کننده که در رابطه با تأثیر کاربرد آن وسیله تعیین میشود به دلائل زیر بنحو خوش بینانه ای بازگو کننده ادامه وسیله پیشگیری از حاملگی در دوران باروری است (۱) .

الف- تعداد کمی از زنان پیش از پذیرش وسیله پیشگیری از حاملگی ممکن

است حامله بوده و یا بر عکس در دوره کاربرد آن نازا شوند.

ب - تعداد کمی از پذیرندگان ممکن است فوت کنند.

ج - ضمن کاربرد وسیله ممکن است مبتلا به آمنوره شوند.

د - بعضی از پذیرندگان عایرغم کاربرد وسیله ممکن است حامله شوند.

خوشبختانه در بیشتر موارد نادیده گرفتن موارد فوق مشکلی بیار نمی‌آورد چه اغلب خانمهای بالا فاصله بعد از زایمان وسیله رامیپذیرند و در نتیجه میتوان فرض حامله بودن قبل از پذیرش وسیله و یا نازا شدن را مردود و یا قابل اغماض دانست و یا میتوان از موارد مرگ بعلت کوتاه بودن برنامه و همچنین پائین بودن احتمال مرگ در سنین مورد مطالعه صرفنظر نمود و همچنین باستثنای مواردی که فقر غذائی با دوره‌های طولانی شیردادن توان میگردد میتوان از دوره آمنوره مادران صرفنظر کرد و بالاخره احتمال حامله شدن علیرغم کاربرد وسیله ناجیز است (۱).

از آنجا که میزان موالید در زنهای جوان از زنهای مسن بیشتر است ممکنست بعضی از محققین این مطلب را که وجود تعداد معین پذیرنده جوان بر همان تعداد زن مسن ارجحیت دارد، بدیهی تصور کنند. این مطلب همیشه صحیح نیست چه ممکن است زنهای مسن رغبت بیشتری در نگهداری وسیله در مقایسه با زنهای جوان نشان دهند و در نتیجه موالید جلوگیری شده خانمهای مسن از جوان بیشتر شود (۱).

۳ - هدف :

هدف این بررسی شامل : تعیین احتمال حاملگی ، درآمدن و درآوردن آی. یو. دی درنهای مختلف استفاده و همچنین در فاصله شروع برنامه تامد مورد نظر و یا بعبارت دیگر تعیین میزان ادامه در ماههای مختلف و همچنین تعیین این میزان در فاصله شروع برنامه تا مدت مورد نظر که درواقع همان تاثیر کاربرد آی. یو. دی است.

۳ - مطالعه اطلاعات موجود :

مطالعه‌ای که در تایچونک بمدت سه سال روی ۵۸۳۲ پذیرنده انجام گرفته است نشان داده است که ۶/۴ در صد خانمهای تا یکسال آی. یو. دی را حفظ کرده‌اند و میزان حاملگی در ششماهه اول، دوم، سوم و چهارم به شرط ادامه وسیله تا ابتدای شش ماه مورد نظر عدد ثابت ۴/۴ درصد بوده است . در حالیکه میزان درآمدن آی. یو. دی به ترتیب اعداد ۷/۸، ۶/۴، ۴/۲ و ۱/۴ در صد بوده است . در همین مطالعه میزان در آوردن آی. یو. دی در چهار ششماهه فوق به ترتیب اعداد ۱۰/۵، ۶/۶، ۵/۶ و ۳/۵ در صد است^۲.

مطالعه‌ای که در آمریکا روی لوب D انجام گرفته است میزان حاملگی ، درآمدن و درآوردن را بعد از یکسال به ترتیب اعداد ۲/۴، ۹/۱ و ۱۷ درصد و مطالعه دیگری که در کره شمالی انجام گرفته است همین اعداد را به ترتیب ۲/۹، ۴/۱۲ و ۲/۲۸ گزارش داده است^۳.

در بیشتر کشورها میزان ادامه آی. یو. دی تا یکسال ۶۲ تا ۷۷ در صد و تا

دو سال ۴۹ تا ۵۶ درصد گزارش شده است ^۳ .

مطالعه‌ای که در اصفهان در نوامبر ۱۹۷۱ در ۹ کلینیک روی ۷۱۹ زن انجام گرفته میزان ادامه را بعد از یکسال ۷۱/۹۵ در صد گزارش داده است و این میزان در ۹ کلینیک فوق از ۲/۸۴ تا ۷/۶۸ در صد متغیر بوده است . در همین مطالعه میزان حاملگی ، درآمدن و درآوردن بعد از ۹ ماه به ترتیب ۲/۱ ، ۷/۸ و ۱۲/۲ درصد گزارش شده است ^۴ .

مطالعه‌ای که روی لوب D در ۱۱ مرکز بهداشتی و درمانی کالیفرنیا از دو روش انجام گرفته است حاملگی را در پایان سال اول ۴/۲ تا ۵/۲ در صد و درآمدن را ۸ تا ۱/۹ درصد و درآوردن را بعلت خونریزی و درد ۱۰/۹ تا ۱۲/۹ درصد و درآوردن را برای سایر دلائل ۱/۳ تا ۹/۴ درصد گزارش داده است ^۵ .

۴- تعاریف :

در این مطالعه حاملگی به مواردی اطلاق میشود که عادت ماهیانه پذیرنده علیرغم وجود آی . یو . دی عقب افتاده باشد و آزمایش حاملگی هم مثبت باشد . درآمدن به مواردی گفته میشود که آی . یو . دی خود بخود خارج شده باشد و یا در صورت اثبات حاملگی در معاینه نخ لوب مشاهده نگردد . درآوردن شام بل مواردی است که طبیب آی . یو . دی را به دلیل خونریزی ، درد ، عفونت ، تمایل زن به حاملگی ، عدم رضایت شوهر و غیره خارج کرده باشد . سگمان اولیه به دوره کاربرد آی . یو . دی از تاریخ پذیرش تا تاریخ اولین قطع اطلاق میگردد .

۵- طرح و روش مطالعه

این مطالعه در شهر یورماه ۱۳۵۸ روی ۱۳۵۲ زنی که در فاصله فروردین ۱۳۵۲ تا پایان تیرماه ۱۳۵۴ (۲۸ ماه) به درمانگاه فرمانفرمائیان برای پذیرش آی . یو . دی مراجعه کردند انجام گرفته است ولی چون از این عده ۲۱۸ نفر پس از گذاشتن آی . یو . دی اساساً به درمانگاه مراجعه نکرده بودند و متسافانه در شرایط موجود بی‌گیری آنها هم امکان پذیر نبود از مطالعه خارج و این بررسی به ۱۱۲۰ سگمان اولیه محدود گردید . در این درمانگاه به پذیرندگان توصیه میشود که اولین یار در ماه اول و بارهای بعد هر سه ماه یکبار جهت معاینه و کنترل عوارض به درمانگاه مراجعه نمایند ولی متسافانه اغلب مراجعین این اندیز را نمی‌پذیرند و تا ناراحتی نداشته باشند به درمانگاه مراجعه نمیکنند و از طرف درمانگاه هم برنامه‌ای جهت بی‌گیری و روش کردن علت عدم مراجعه اجرا نمیگردد . بنابراین سگمان اولیه شامل فاصله تاریخ پذیرش آی . یو . دی و آخرین تاریخی است که پذیرنده مورد معاینه قرار گرفته است و بر حسب ماه بصورت تقریب اضافی منظور گردیده است مثلاً اگر خانمی در تاریخ ۵/۸ آی . یو . دی گذاشته باشد و آخرین مراجعتاًش بدرمانگاه در تاریخ

۱۲/۵۳ باشد . از این تاریخ به بعد از او اطلاع نداشته باشیم جزو کسانی قرار میگیرد که ۸ ماه آی . یو . دی داشته است و یا اگر خانمی در تاریخ ۷/۵/۵۳ آی . یو . دی گذاشته باشد و آخرین مراجعته اش ۱۱/۴/۵۴ باشد جزء کسانی منظور نموده ایم که ۱۲ ماه در برنامه بوده است .

نکته مهم اینکه در سال ۱۳۵۲ تعداد ۲۴ نفر و از فروردین ۱۳۵۳ لغایت تیرماه ۱۳۵۴ تعداد ۳۷ نفر از خانمها مدتی بعد از گذاردن . آی . یو . دی به علت عقب افتادن رگل مراجعه و بعد از آن اطلاعی از آنها درست نبود به دلیل احتمال حاملگی ۳۷ نفر اخیر را پی گیری کردیم از این عده وضع دهنفر بعلت نقل مکان مشخص نشد ، دو نفر وسیله را از دست داده بودند (طبیب خارج کرده بود) و بقیه به نگهداری آی . یو . دی ادامه میدادند و موردي از حاملگی مشاهده نگردید . لذا این عده را جزء کسانی قراردادیم که تایپایان برنامه آی . یو . دی را حفظ کرده بودند و همین ترتیب را به نسبت برای ۲۴ خانمی که در سال ۱۳۵۲ به علت عقب افتادن قاعدگی مراجعت کرده بودند منظور نمودیم .

۶- روش محاسبه :

۱ زآنجا که این مطالعه بصورت پس گرا انجام گرفته است و پذیرنده‌گان در تاریخهای مختلف به درمانگاه مراجعت و یا از برنامه خارج شده‌اند برای اینکه اطلاعات مربوط به هر پذیرنده در محاسبه منظور شده باشد از روش جدول طول عمر استفاده شده است .

جدول شماره (۱) نمایشگر کلیه اطلاعات خام مربوط به ۱۱۲۰ سگمان اولیه است که در حقیقت جدول مادر میباشد .

ستون (۱) یا (X) معرف ماه مورد استفاده است نه ماه تقویمی مثلاً عدد ۵ مفهوم ماه پنجم استفاده از آی . یو . دی را دارد بعبارت دیگر اطلاعات این سطر مربوط به پذیرنده‌گانی است که ماه پنجم استفاده از آی . یو . دی را شروع کرده‌اند در حالیکه ممکن است اساساً در تاریخهای مختلفی به درمانگاه مراجعه کرده باشند .

ستون (۲) یا (P) تعداد حاملگی‌ها را در ماههای مختلف استفاده از آی . یو . دی نشان میدهد مثلاً مفهوم عدد ۱ در ماه ششم اینستکه یکی از پذیرنده‌گان در ماه ششم استفاده حامله شده است .

ستون (۳) یا (E) تعداد درآمدن وسیله را در ماههای مختلف استفاده نشان میدهد مثلاً مفهوم عدد ۴ در ماه سوم اینستکه آی . یو . دی ۴ نفر از پذیرنده‌گان در ماه سوم استفاده خود بخود خارج شده است .

ستون (۴) یا (R) تعداد در آوردن وسیله را در ماههای مختلف استفاده نشان میدهد مثلاً مفهوم عدد ۱۴ در ماه اول این است که پیشش آی . یو . دی ۱۴ نفر از پذیرنده‌گان را در همان ماه اول استفاده به لایل مختلف خارج نموده است .

ستون (۵) یا (T) مجموع حاملگی ، درآمدن و درآوردن را در ماههای مختلف استفاده نشان میدهد .

$$T = P + E + R$$

ستون (۶) یا (W) تعداد کسانی را نشان میدهد که در ماههای مختلف استفاده

بدلیل عدم مراججه و یا قطع بررسی آز مطالعه ما خارج شده‌اند مثلاً مفهوم عدد ۵۳ در ماه دوم این است که تعداد ۵۳ نفر از پذیرندگان در ماه دوم استفاده دیگر برای کنترول آی . یو . دی به درمانگاه مراججه نکرده‌اند و یا در زمان قطع بررسی (آخر تیرماه ۱۳۵۴) در ماه دوم استفاده بوده‌اند .

ستون (۷) یا $(T+W)$ مجموع کسانی را که در ماههای مختلف استفاده به دلائل گوناگون از برنامه خارج شده‌اند نشان میدهد . جمع این ستون باید با تعداد سگمان‌های اولیه یعنی ۱۱۲۰ مساوی شود چه کلیه افراد در ماههای مختلف استفاده به نحوی در این ستون منظور شده‌اند .

جدول شماره (۲) احتمال حاملگی ، در آمدن و درآوردن وسیله را در ماههای مختلف استفاده مشروط براینکه فرد تا اول آن‌ماه وسیله را حفظ کرده باشد ، نشان میدهد در این جدول ستون (۱) مشابه جدول شماره (۱) و ستون (۲) یا (N) معرف تعداد زنهای است که در شروع ماه مورد نظر در برنامه بوده‌اند و چون تمام خانمهای اول را شروع کرده‌اند اولین عدد این ستون عدد ۱۱۲۰ است ولی در طی ماه اول ۲۳۶ نفر از برنامه خارج شده‌اند بنابراین در ابتدای ماه دوم ۸۸۴ - ۲۳۶ = ۶۹ نفر و در ابتدای ماه سوم ۸۱۵ - ۶۹ = ۸۸۴ نفر در برنامه بوده‌اند الى آخر .

ستون (۳) یا $(N*)$ معرف برآورده متوسط تعداد زنانی است که در طول ماه مورد نظر در برنامه بوده‌اند مثلاً از ۱۱۲۰ زنی که ماه اول را شروع کرده‌اند ۲۰۶ نفر آنها در ماه اول به دلیل عدم مراججه و یا قطع بررسی آز مطالعه خارج شده‌اند و نمیتوان این ۲۰۶ نفر را به کلی نادیده گرفت و بایدفرض کرد که این عده بطور متوسط ۱۵ روز از ماه اول را در برنامه بوده‌اندویابعبارت دیگر نصف این عده یعنی ۱۰۳ نفر را برای تمام ماه‌اول منظور و نصف دیگر را بکلی از برنامه خارج نمود و درواقع $103 + 107 = 1120$ نفر را برای تمام ماه اول منظور و احتمال از دستدادن وسیله را بر اساس این عدد محاسبه کردارابه زیر صورت کلی چگونگی محاسبه اعداد این ستون را نشان میدهد :

$$\frac{N}{2} = N - \frac{W}{2}$$

ستونهای (۴) ، (۵) ، (۶) و (۷) به ترتیب احتمال حاملگی ، درآمدن ، در آورد و تمام علل را برای ماههای مختلف استفاده از آی . یو . دی . بشرط اینکه تا اول ماه وسیله را حفظ کرده باشند نشان میدهد .

جدول شماره (۳) نمایشگر احتمال حوادث مختلف تا آخر ماه مورد نظر است ستون (۱) این جدول مشابه ستون (۱) جدول (۱) و (۲) است .

ستون (۲) این جدول احتمال ادامه نگهداری وسیله را در ماه (X) ام بشرط اینکه فرد تا اول آن‌ماه وسیله را حفظ کرده باشد نشان میدهد که برابر تفاضل اعداد ستون (۷) جدول (۲) از عدد یک است .

اعداد ستون (۳) ، (۴) ، (۵) ، (۶) و (۷) به ترتیب احتمال ادامه حاملگی ، درآمدن ، درآوردن و از دست دادن (حاملگی و درآمدن و درآوردن) را تا آخر ماه مورد نظر نشان میدهند اعداد ستون (۳) در واقع معرف تاثیر کاربرد آی . یو . دی است مثلاً عدد آخر این ستون گویای این مطلب است که $78/3$ در صد از خانمهای بعد از یکسال آی . یو . دی را حفظ کرده‌اند عدد سطر (X) ام این ستون از حاصلضرت عدد سطر

- (۱) - **X**) ام همین ستون در عدد سطر ام ستون (۲) جدول نتیجه میشود مثلا :
- $$\frac{۰}{۹۵۲۴} = \frac{۰}{۹۸۱۳} \times \frac{۰}{۹۷۰۵} = \text{احتمال ادامه تا آخر ماه دوم}$$
- $$\frac{۰}{۷۸۳۰} = \frac{۰}{۸۰۱۳} \times \frac{۰}{۹۷۷۱} = \text{احتمال ادامه تا آخر سال اول}$$
- از سطر آخر این ستونها نتیجه میشود که احتمال حاملگی، درآمدن و درآوردن بعد از یکسال به ترتیب برابر $\frac{۰}{۷} \text{ در هزار ، } \frac{۰}{۱۲} \text{ درصد است برای محسابه اعداد ستون (۴) تا (۷) باقیستی عدد سطر و ستون مشابه از جدول (۲) را در عدد یک سطر ماقبل از ستون (۳) ضرب و نتیجه را با عدد سطر ماقبل همین ستون از جدول (۳) جمع نمود مثلا :$
- $$\frac{۰}{۰۴۹۶} = \frac{۰}{۰۱۰۰} \times \frac{۰}{۹۳۳۰} + \frac{۰}{۰۳۸۹} = \text{احتمال درآمدن تا آخر ماه چهارم}$$
- $$\frac{۰}{۰۲۱۷۰} = \frac{۰}{۰۲۲۹} \times \frac{۰}{۸۰۱۳} + \frac{۰}{۱۹۸۷} = \text{احتمال از دادن تا آخر سال اول}$$
- $$\frac{۰}{۰۹۹۴} = \frac{۰}{۰۱۱۸} \times \frac{۰}{۸۴۷۴} + \frac{۰}{۸۹۵۰} = \text{احتمال درآوردن تا آخر ماه نهم}$$

۷ - نتیجه و بحث :

از مطالعه جدول شماره ۲ و ۳ ملاحظه میشود که احتمال حاملگی در تمام ماههای استفاده بجز مامسوم، ششم، دهم و دوازدهم برابر صفر و در طول سال اول این احتمال معادل $\frac{۰}{۷} \text{ در هزار بوده است که در حقیقت حدود ۳ تا ۶ برابر از سایر مطالعات کمتر است و اساساً قابل اعتماد نمیباشد در توجیه این نتیجه دو مطلب اساسی قابل ذکر است: یکی اینکه چون اصولاً احتمال حاملگی بعد از یکسال ناچیز است (۲ تا ۴ درصد) برای برآورده آن نمونه‌ای بیش از نمونه مورد مطالعه ما احتیاج است و دیگر اینکه بدلیل عدم پی‌گیری ممکن است تعدادی از زنان حامله در مطالعه منظور نشده باشند.$

احتمال درآمدن در ماه اول مصرف $\frac{۰}{۱۵} \text{ در هزار و در سایر ماهها در فاصله } \frac{۰}{۷} \text{ تا } \frac{۰}{۱۰} \text{ در هزار بوده است. این احتمال در طول ۶ ماه اول معادل } \frac{۰}{۹۶} \text{ درصد و در طول سال اول } \frac{۰}{۱۲} \text{ درصد است که کم و بیش با سایر مطالعات مطابقت دارد.}$

احتمال درآوردن در ماههای مختلف مصرف در فاصله $\frac{۰}{۱} \text{ تا } \frac{۰}{۵} \text{ در هزار تا } \frac{۰}{۱۹} \text{ در هزار بوده است. این احتمال در طول ۶ ماه اول برابر } \frac{۰}{۳} \text{ درصد و در طول سال اول معادل } \frac{۰}{۱۲} \text{ درصد است نکته قابل توجه اینکه ملاحظه میشود از ماه پنجم استفاده به بعد همواره احتمال درآوردن وسیله از درآمدن آن بیشتر است این مطلب ممکن است به دلیل شدت عوارض در ماههای بعد و مراجعته بیشتر پذیرندگان برای درآوردن آیی. یو. دی باشد بهر حال فرض ایجاد شده قابل بررسی است.$

احتمال ادامه در طول ۶ ماه اول معادل $\frac{۰}{۴۶} \text{ درصد و در طول سال اول برابر } \frac{۰}{۲۸} \text{ درصد بوده است. که در مقایسه با سایر مطالعات نسبتاً بالا است ولی باتنایج تعدادی از کلینیک‌های اصفهان تطابق دارد. نکته قابل ذکر اینکه مراجعین این درمانگاه از نظر اجتماعی و اقتصادی در شرایط نسبتاً خوبی بوده‌اند و احتمالاً نمیتوان تنبیه این کلینیک را به سایر کلینیک‌های کشور تعیین‌داد. توصیه میشود که از طرف مقامات اجرائی بر نامه‌ای جهت آموزش مسئولین اداره تنظیم و پهداش خانواده در زمینه استفاده از جدول طول عمر برای ارزشیابی تاثیر کاربرد آیی. یو. دی تهیه گردد تا بتوان کلینیک‌های مختلف را با یکدیگر مقایسه نمود. چنانچه تعداد نمونه بزرگتر باشد میتوان محاسبات فوق را برای گروههای مختلف از نظر سن، تعداد اولاد و سایر فاکتورها انجام داد و نتایج را با یکدیگر مقایسه کرد ولی در این مطالعه به دلیل کم بودن تعداد نمونه به بیان کلی نتایج صرف نظر از سن و تعداد اولاد اقدام گردیده است. در خاتمه$

از همکاری آقای سید جلیل عظیمی آمارگر گروه اپیدمیولوژی و آمارزیستی و بهداشتی
صمیمانه تشکر میشود .

جدول شماره (۱) سگمانهای اولیه بر حسب طول زمان و وضعیت نهائی

(۲) همه‌موارد $T + W$	(۶) خارج شدن از برنامه W	(۵) جمع علل ازدست دادن T	(۴) درآوردن درآمدن R	(۳) درآمدن E	(۲) حاطگی F	وقایع ازدست دادن آی. یو. دی در راه ام ^{۱۲} ماه مورخ ستفاده x
۲۳۶	۲۰۶	۳۰	۱۴	۱۶	۰	۱
۶۹	۵۳	۱۶	۸	۸	۰	۲
۲۴	۵۸	۱۶	۱۱	۴	۱	۳
۹۲	۸۱	۱۲	۰	۲	۰	۴
۶۱	۵۲	۹	۰	۴	۰	۰
۵۳	۴۱	۱۲	۸	۳	۱	۶
۵۳	۴۰	۱۳	۱۰	۲	۰	۷
۴۱	۳۳	۸	۰	۳	۰	۸
۳۶	۲۹	۷	۰	۲	۰	۹
۵۰	۴۳	۷	۴	۲	۱	۱۰
۳۵	۲۸	۷	۴	۲	۰	۱۱
۳۴	۲۷	۷	۴	۲	۱	۱۲
۲۸۵	۲۰۱	۳۴	۲۳	۸	۳	۱۳+
۱۱۲۰	۹۴۲	۱۷۸	۱۰۷	۵۵	۷	جمع

جدول شماره (۲) احتمال از دست دادن وسیله در ماههای مختلف استفاده
مشروط بر اینکه فرد تا اول آن ماه وسیله را حفظ کرده باشد

احتلال شرطی از دست دادن وسیله بعلت:				(۲) برآورد تعداد زنانیکه در ماه % ۱ام مورد مطالعه بوده‌اند	(۲) تعداد زنانیکه تا اول ماه % ۱ام وسیله را حفظ کرده‌اند	(۱) ماه‌مرد استفاده
(۲) تمام علیل $\frac{T}{N^*}$	(۶) درآوردن $\frac{R}{N^*}$	(۵) درآمدن $\frac{E}{N^*}$	(۴) حاملگی $\frac{P}{N^*}$			
۰/۰۲۹۰	۰/۰۱۳۸	۰/۰۱۰۷	.	۱۰۱۷	۱۱۲۰	۱
۰/۰۱۸۷	۰/۰۰۹۳	۰/۰۰۹۳	.	۸۵۲/۵	۸۸۴	۲
۰/۰۲۰۴	۰/۰۱۴۰	۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۱۲	۷۸۶	۸۱۰	۳
۰/۰۱۷۱	۰/۰۰۷۱	۰/۰۱۰۰	.	۷۰۰/۵	۷۴۱	۴
۰/۰۱۴۰	۰/۰۰۸۰	۰/۰۰۶۴	.	۶۲۲	۶۴۸	۵
۰/۰۲۱۲	۰/۰۱۴۱	۰/۰۰۵۳	۰/۰۰۱۸	۵۶۶/۵	۵۸۷	۶
۰/۰۲۵۳	۰/۰۱۹۵	۰/۰۰۶۸	.	۵۱۴	۵۳۴	۷
۰/۰۱۴۲	۰/۰۱۰۲	۰/۰۰۶۵	.	۴۶۴/۵	۴۸۱	۸
۰/۰۱۶۰	۰/۰۱۱۸	۰/۰۰۴۷	.	۴۲۵/۰	۴۴۰	۹
۰/۰۱۸۳	۰/۰۱۰۰	۰/۰۰۵۲	۰/۰۰۲۶	۳۸۲/۰	۴۰۴	۱۰
۰/۰۲۰۶	۰/۰۱۱۸	۰/۰۰۸۸	.	۲۴۰	۲۵۴	۱۱
۰/۰۲۲۹	۰/۰۱۳۱	۰/۰۰۷۰	۰/۰۰۲۳	۳۰۵/۰	۳۱۹	۱۲

جدول شماره (۳) تنظیم احتمال حوادث مختلف تا آخر ماه X

(۲) عدم ادامه	احتمال وقوع حوادث مختلف تا ماه X ام					(۲) احتمال شرطی نگهداری در ماه X ام	(۱) ماه مورد استفاده X
	(۶) درآوردن	(۵) درآمدن	(۴) حامگی	(۳) ادامه			
۰/۰۲۹۵	۰/۰۱۲۸	۰/۰۱۰۷	.	۰/۹۷۰۵	۰/۹۷۰۵	۱	
۰/۰۴۲۲	۰/۰۲۲۹	۰/۰۲۶۸	.	۰/۹۵۲۴	۰/۹۸۱۳	۲	
۰/۰۶۲۰	۰/۰۳۶۲	۰/۰۲۹۶	۰/۰۰۱۲	۰/۹۳۲۰	۰/۹۷۹۶	۳	
۰/۰۸۳۰	۰/۰۴۲۹	۰/۰۲۸۹	۰/۰۰۱۲	۰/۹۱۷۰	۰/۹۸۲۹	۴	
۰/۰۹۶۲	۰/۰۵۰۲	۰/۰۴۴۸	۰/۰۰۱۲	۰/۹۰۳۸	۰/۹۸۵۵	۵	
۰/۱۱۰۴	۰/۰۶۲۰	۰/۰۴۹۶	۰/۰۰۲۸	۰/۸۸۴۶	۰/۹۷۸۸	۶	
۰/۱۳۲۸	۰/۰۸۰۲	۰/۰۵۶۸	۰/۰۰۲۸	۰/۸۶۲۲	۰/۹۷۴۷	۷	
۰/۱۵۲۶	۰/۰۸۹۵	۰/۰۶۰۲	۰/۰۰۲۸	۰/۸۴۷۴	۰/۹۸۲۸	۸	
۰/۱۶۶۶	۰/۰۹۹۴	۰/۰۶۴۴	۰/۰۰۲۸	۰/۸۳۳۴	۰/۹۸۳۰	۹	
۰/۱۸۱۸	۰/۱۰۸۰	۰/۰۶۸۸	۰/۰۰۰۰	۰/۸۱۸۲	۰/۹۸۱۷	۱۰	
۰/۱۹۸۷	۰/۱۱۲۲	۰/۰۷۶۰	۰/۰۰۰۰	۰/۸۰۱۳	۰/۹۷۹۴	۱۱	
۰/۲۱۲۰	۰/۱۲۸۲	۰/۰۸۱۲	۰/۰۰۷۶	۰/۷۸۳۰	۰/۹۷۷۱	۱۲	

REFERENCES

1. Robert G. Potter. The Multiple Decrement Life Table as an Approach to the Measurement of use Effectiveness and Demographic Effectiveness of Contraception "A Handbook for service statistics in Famiy panning programs" Population Council. Nov. 1969. P. 124.
2. Roger C. Avery. "Patterns and Implications of Long Term I U D Use in Taichung, Taiwan." Studies in Family Planning. A publication of the Population Council. Volume 4, Number 6, June 1973. P. 139.
3. J. A. Ross et al. "Findings from Family Planning ReRsearch" Reports on Population, Family Planning Number twelve, Oct. 1972.
4. Irving Sivin, "The Effectiveness of the Copper - Tintrauterive Device a Collaborative Study in Five Countries" Studies in Family Planning. A publication of the Population Council, Volume 4, Numebr 7, July 1973. P. 162.
5. A. Pierce et al. "A Comparison of Two Large Scale Studies of the Use Effectiveness of I U D." Sudies in Family Planning. A publication of the Population Council, Volume 3. Number 9, September 1972.